

Bokslutsrapport 2025

Barn- och utbildningsförvaltningen

Bokslutsrapport 2025

Status: Påbörjad   Rapportperiod: 2025-12-31   Organisation: Barn- och utbildningsförvaltningen

Innehåll

1	Nämndens verksamhetsberättelse	3
1.1	Årets verksamhet	3
1.2	Årets ekonomiska resultat.....	5
1.3	Investeringar	5
1.4	Nyckeltal	6
1.5	Framtiden	9
2	Uppföljning av personalnyckeltal	12
2.1	Sjukfrånvaro.....	12
2.2	Personalomsättning	13
2.3	Personalsammansättning.....	13
2.4	Tidsanvändning.....	14
3	Verksamhetsutvecklingsmål och kvalitetsuppföljning.....	15
3.1	Uppföljning av verksamhetsutvecklingsmål.....	15
3.2	Kvalitetsuppföljning	17

1 Nämndens verksamhetsberättelse

1.1 Årets verksamhet

Förskola och familjecentral:

Den nedåtgående trenden i barnantal har fortsatt under året, vilket skapat osäkerhet kring framtida förskolestruktur och lett till planering för nedläggning av en förskola i kommunen. Samtidigt har den hotande övertaligheten, kopplad till minskande barnantal, inneburit att tillsvidareanställningar inte har kunnat erbjudas i den utsträckning som verksamheten haft behov av. Den upplevda arbetsmiljön har under året varit fortsatt ansträngd. Förskolorna har en hög närvaro bland barnen, både sett till antal barn per dag och långa vistelsetider. Öppna förskolan vid familjecentralen kompletterar de kommunala förskolorna genom att erbjuda en social mötesplats, stöd till föräldrar och en pedagogisk verksamhet för barn 0–6 år. Detta utgör en viktig del av kommunens framtida arbete med att främja tidigt stöd och stärka familjer.

Grundskola och fritidshem:

Behörigheten till gymnasiet för elever i årskurs 9 uppgår i år till 87,8 % (153 av 172 elever) efter lovskola, vilket är något lägre än föregående läsår (88,5 %).

Betygsresultaten visar en fortsatt stark utveckling i svenska, med särskilt höga resultat i årskurs 9 där 95 % var godkända vid vårterminens slut. Engelska ligger stabilt högt, med en viss nedgång i årskurs 8 som återhämtades i årskurs 9. Matematik är fortsatt det mest utmanande ämnet; efter en nedgång till 82 % i årskurs 9 under höstterminen ökade andelen godkända till 85 % vid vårterminens slut.

Tydligaste förbättring: Svenska i årskurs 9 . Störst utmaning: Matematik i årskurs 9

Skolinspektionen har under året granskat Habo kommuns arbete som huvudman. Granskningen omfattade analys av studieresultat och trygghet samt huvudmannens kompensatoriska arbete. Habo kommun bedömdes i hög utsträckning uppfylla kvalitetskriterierna inom båda områdena. Granskningen avslutades därför utan krav på åtgärdsredovisning. I ett nationellt perspektiv är resultatet starkt: av 20 granskade huvudmän i landet bedömdes endast tre uppfylla kriterierna i hög utsträckning i båda områdena. Habo kommun tillhör därmed en liten grupp huvudmän med helt positiva bedömningar.

Anpassad grundskola:

Verksamheten präglas av nöjda elever och vårdnadshavare samt personal som trivs. Utöver ordinarie verksamhet har tillsyn för de elever som ej längre har rätt till fritidshem, skett i samverkan med socialförvaltningen, i Ängens lokaler. Från höstterminens start har skolan lämnat Hagenskolan och är nu en egen skola med en egen

rektor. Utökningar i elevunderlag har varit större än prognosen, och personalen har utökats med fyra resurspedagoger och två lärartjänster. De tillfälliga lokalerna för skolan är nu utnyttjade till maxkapacitet. Lokaler på närliggande skola har tillgängliggjorts för rektorsexpedition och samtalsrum.

Gymnasiet:

Habos elever hade 90% examinationsgrad. Fler flickor än pojkar når examen. (nedgång med -4 procentenheter). Ligger strax över Jönköpings kommuns genomsnitt, 89% (nedgång med -2 procentenheter. Mullsjö: 85% (-6 procentenheter) Aneby: 85% (-15 procentenheter) Vaggeryd: 79% (-15 procentenheter). Det är också färre elever på de yrkesförberedande programmen (81%) än på de högskoleförberedande programmen (97%) som når examen av Habos elever.

Det finns ett tydligt samband mellan närvaro och examenresultat - ju högre närvaro, desto större chans att klara examen. Närvaro är avgörande för studieresultat även för Habos elever. Cirka 40 procentenheters skillnad i examensresultat mellan hög och låg närvaro visar att frånvaro är en stor riskfaktor.

Vuxenutbildning:

Vuxenutbildningen bedrivs i samarbete med Jönköpings kommun där undervisningen sker. Verksamheten har präglats av hög efterfrågan på enskilda kurser, främst matematik och engelska som krävs för högskolebehörighet. Ett återkommande problem är att många elever inte klarar kurserna vid första tillfället och behöver läsa om. Antalet elever med utländsk bakgrund som efter SFI-studier läser upp grundläggande ämnen, särskilt svenska, har ökat markant under året.

Kommunalt aktivitetsansvar:

Ungdomsarbetslösheten i Habo har varierat mellan 4,5–9,6 % de senaste fem åren. Svängningarna förklaras främst av pandemins effekter på ungas möjligheter till praktik och jobb, förändringar på arbetsmarknaden, ett begränsat lokalt utbud av ungdomsjobb samt matchningsproblem kopplat till utbildningsnivå och minskad vägledning under pandemin.

Kulturskola:

Kulturskolan har genomfört årets större evenemang, bland annat Temakonsert och jubileumsföreställningen Lucia 40 år. Verksamheten har fortsatt erbjuda undervisning och uppspelningar för cirka 700–750 elever. Köerna till dansverksamheten kvarstår som ett utvecklingsområde. Under året har en ny verksamhetsplan tagits fram för att stärka struktur och kvalitet. Arbetet med underlag och ritningar för Haga Södra har påbörjats, där kommunen planerar att samlokalisera kulturskolan och fritidsgården.

1.2 Årets ekonomiska resultat

Verksamhet/enhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse*	Bokslut 2024
Fritidshem	33 437	31 227	2 210	31 064
Förskola	143 925	141 505	2 420	144 350
Gymnasieskola	75 371	77 516	-2 145	73 693
Anpassad gymnasieskola	6 217	6 250	-33	5 472
Kommunal kulturskola	7 023	7 160	-137	7 188
Nämnd, administration	14 164	11 094	3 069	11 420
Förskoleklass/Grundskola	253 202	251 704	1 498	245 186
Anpassad grundskola	20 925	19 571	1 354	20 427
Vuxenutbildning	1 193	1 779	-586	1 602
Total	555 457	547 807	7 650	540 401

Barn- och utbildningsnämnden lämnar in ett bokslut för 2025 med ett positivt resultat på 7 650 tkr vilket är en avvikelse mot budget med 1,4%.

I tertial 2 beräknades ett överskott på ca 4 000 tkr.

Barn- och elevprognosen har hållit relativt väl under året. Skillnaderna mellan budget och utfall har varit som följer

- Förskola 20 barn färre
- Fritidshem 20 barn färre
- Skola 37 elever färre
- Gymnasieskola 9 elever färre

Om man beräknar vad resultatet borde blivit med ovanstående elevförändringar så skulle det bli ca 6 700 tkr.

1.3 Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
1 825	1 104	721

Under hösten färdigställdes nya moduler på Hagabodaskolan för att få rum med det ökande antalet elever i åk 7-9. I samband med det investerades i möbler till

klassrummen samt digitala skrivtavlor. Investering är gjord gällande uppgradering av digitala skrivtavlor. Ett par av förskolorna har delat upp sina lekgårdar med staket utifrån trygghet och säkerhet.

1.4 Nyckeltal

Egna nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Antal barn elever					
Förskola	875	894	930	920	941
Fritidshem	971	991	984	940	903
Förskoleklass och grundskola	2 187	2 187	2 141	2 131	2 081
Anpassad grundskola	33	30	25	15	15
Gymnasieskola	560	561	548	537	522
Anp. gymnasieskola	10	9	6	6	4
Kostnad per elev (egen beräkning) tkr					
Förskola	162	160	151	142	130
Fritidshem	32	31	28	27	26
Förskoleklass och grundskola	115	112	104	99	90
Anpassad grundskola	593	681	709	879	663
Gymnasieskola	138	131	127	126	125
Anpassad gymnasieskola	625	608	627	524	513
Barn per årsarbetare, Förskola - N11010					
Kommunal regi		5,6	5,6	5,5	5,8
Enskild i Habo N11011		4,7	4,7	5,2	5
Liknande kommuner, kommunala		5,5	5,4	5,5	5,5

Samtliga kommuner		5,1	5,0	5,0	5,4
Årsarbetare med förskollärarexamen (%) - N11043					
Kommunal regi		74	75	73	70
Enskild i Habo N11042		34	35	45	39
Liknande kommuner		45	50	47	47
Samtliga kommuner		46	46	45	45
Antal elever per lärare (heltidstjänst) - N 15034					
Grundskola, kommunal, preliminär		11,7	11,9	11,5	12
Liknande kommuner		12,3	12,6	12,3	13
Samtliga kommuner		11,3	11,3	11,4	11,5
Lärare med pedagogisk högskoleutbildning - N15031					
Grundskola, kommunal		94,8	94,8	95	95,4
Liknande kommuner		89,7	89,1	88,5	88,7
Samtliga kommuner		86,1	84,6	83,6	83,4
Andel behöriga till gymnasie exkl. nyinv. och okänd bakgrund - 15563					
Samtliga i Habo	83,3	87,8	89,7	90,7	90,4
Liknande kommuner	90,5	90,9	91,4	93,1	93,5
Samtliga kommuner	82,5	82,7	84,9	84,4	86,3

Elevantal

Elevantalet stämmer relativt väl. Totalt skiljer sig elevantalet med 86 elever eller 1,8%

Nyckeltal förskola

Nettokostnaden per barn har ökat med endast 1,25%. I denna ökning ligger bland annat löneökningar. Anledningen till den låga ökningen beror bl.a. på nedläggning av Laggets förskola, minskande kostnader för måltider samt ett överskott hos några rektorsområden.

Barn per årsarbetare håller sig ganska konstant 2021-2024 och förväntas inte ändras något drastiskt för 2025. Dessa tal redovisas till hösten för 2025. I jämförelse med alla kommuner i landet ligger Habo på ca 0,5 barn fler än genomsnittet.

Habo har exceptionellt bra siffror vad gäller utbildade förskollärare inom förskolan och ligger mycket över både liknande kommuner och om man jämför genomsnittet i alla kommuner.

Nyckeltal fritidshem

Nettokostnaden per barn har ökat med ca 3%. Ökningen innehåller en utökning av ca en tjänst samt löneökningar och uppräknings av matkostnader och förbrukning.

Nyckeltal förskoleklass/grundskola

Nettokostnaden per elev har ökat med 2,7%. I denna ökning inryms löneökningar, ökade kostnader för måltider och förbrukning.

Antal elever per lärare har sjunkit något under perioden 2021-2024. Detta beror främst på utökningar i budget vad gäller elever med särskilda behov (internt resursbelopp) .

Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning håller sig konstant högt, både mot likande kommuner och samtliga kommuner.

Nyckeltal anpassad grundskola

Nettokostnaden har minskat med ca 13%. Beror både på vilka elever vi har i verksamheten samt att vi under 2024 köpte platser för fler elever än vi gjort 2025. Nu är nästan all denna verksamhet samlad i Habo vilket gör att kostnaden per elev sjunker.

Nyckeltal gymnasieskola

Nettokostnaden per elev har ökat med ca 5,3%. Man kan konstatera att den indexökning som vi räknade med inför budget 2025 som låg på 3% inte har räckt till den verkliga ökningen på ca 4,2%. Utöver detta så har det tillkommit kostnader för elever med särskilda behov på ca 1 200 tkr.

Nyckeltal anpassad gymnasieskola

En ökning per elev med ca 2,8%, vilket i stort sett motsvarar löneökningar och kostnadsökningar.

Behöriga till gymnasiet

Behörigheten i åk 9 till nationella yrkesprogram uppgick till 82% (143 av 175 elever)

1.5 Framtiden

Förskola och familjecentral:

Habo kommuns kommunala förskolor utvecklas mot allt modernare och mer hållbara lärmiljöer där barnens trygghet, delaktighet och lärande står i centrum. Fokus ligger på att förbättra lokaler, stärka pedagogiken enligt läroplanen och skapa goda förutsättningar för barnens hälsa och välbefinnande genom tydliga rutiner för omsorg, måltider och stöd. Genom samverkan med familjecentralen och den öppna förskolan förstärks det tidiga stödet till familjer, vilket bidrar till en sammanhållen och framtidsinriktad förskoleverksamhet.

Grundskola och fritidshem :

Oroande ökning av psykisk ohälsa hos ungdomar, ökning av elever med problematisk skolfrånvaro. Fortsatt strukturerat arbete tillsammans med elevhälsans professioner behövs. tillgänglig lärmiljö en del i detta är resursenhet.

Strategiskt målarbete/ökat samarbete mellan skola och socialtjänst. Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft 2025, betonar vikten av förebyggande arbete och samverkan för att förbättra barn och ungas förutsättningar att fullfölja sina studier. Fokus på helhetssyn elevers behov, samordning av planerade insatser.

Stort antal nationella reformer med stor påverkan på våra verksamheter tex ny läroplan , nya kursplaner och ny betygsskala.

Anpassad grundskola:

Fortsätter att växa i elevantal och därmed utökningar i personalstyrkan. Investeringar i möbler och material kommer att behövas i parallell takt, samt ytterligare tillfälliga lokaler i väntan på den permanenta platsen för Habos anpassade grundskola.

Gymnasiet:

Habo kommun kommer framåt att fortsätta att stärka övergången till gymnasieskolan. 2025 antogs Habo-elever främst till högskoleförberedande program (54%), följt av yrkesprogram (32%), introduktionsprogram (13%) och anpassad gymnasieskola (1%). Behörigheten bland direktsökande åk 9 till nationella yrkesprogram uppgick till 82%

(143 av 175 elever), medan 18% var obehöriga – ett läge som kräver fortsatt fokus på att minska inflödet till introduktionsprogram genom tydlig studie- och yrkesvägledning samt förstärkta övergångsinsatser.

Jönköpings tre gymnasieskolor deltar i ett tvåårigt forskningsprojekt (2025-2027) med Jönköping University för att utveckla konkreta metoder mot skolfrånvaro. Projektet kartlägger nuläget, genomför workshopar med lärare, kuratorer och skolsköterskor, och tar fram en praktisk åtgärdsmodell. Fokus är tvärprofessionellt samarbete och förebyggande insatser där personalen får verktyg att tidigt upptäcka varningssignaler och stötta elever. Målet är evidensbaserade metoder som ökar närvaron och examensresultaten.

Övergången till det nationella antagningssystemet Indra förbereds med projektstyrning, utbildningsinsatser och riskanalys. Sista gymnasievalet i Procapita sker 2026 och första valet i Indra 2027, vilket innebär ändrade arbetsprocesser och förbättrade möjligheter till uppföljning av val, antagning och resultat.

Vuxenutbildning:

Behovet av vuxenutbildning förväntas öka med stigande kostnader. Utmaningar framöver: förbättra genomströmning och minska andelen omläsningar. Den växande gruppen elever med utländsk bakgrund som läser grundläggande ämnen utan statsbidrag kräver ökade kommunala resurser och möjligen nya finansieringslösningar.

Kommunalt aktivitetsansvar (KAA):

KAA kommer framåt att fortsätta att arbeta för att ungdomar utanför gymnasiet erbjuds meningsfull sysselsättning och tydliga vägar vidare mot studier eller arbete. Fokus ligger på tidiga insatser och individanpassade aktiviteter som stärker ungas möjligheter att gå vidare. Den nya lagstiftningens aktivitetskrav kräver en fördjupad samverkan med socialtjänsten för att ge ett samlat stöd, särskilt till ungdomar med mer omfattande behov. Trots låg arbetslöshet riskerar vissa ungdomar att hamna utanför, och arbetet kommer därför fortsatt att utgå från principen att alla räknas, med målet att varje ungdom ska få relevanta aktiviteter och vägledning.

Kulturskola:

Satsningen på Haga Södra kommer att skapa en gemensam mötesplats för barn och unga genom samlokalisering av kulturskolan och fritidsgården. Detta förväntas ge bättre förutsättningar för verksamhetsutveckling och samverkan. Utmaningen med köer till dansverksamheten kvarstår och behöver hanteras framöver.

Demografins utmaningar:

Barn- och elevunderlaget utvecklas fortsatt i olika riktningar inom verksamheten, vilket påverkar både lokalförutsättningar och personalplanering. Förskolan och grundskolans lägre årskurser har ett vikande underlag. Det innebär behov av löpande anpassningar av gruppstorlekar, bemanning och resursfördelning. Minskningen ställer krav på en långsiktigt hållbar personalplanering där kompetens säkras samtidigt som överkapacitet undviks.

Samtidigt är högstadiet och den anpassade grundskolan fortsatt trångbodd, med elevantal som överstiger befintlig lokalkapacitet. Den höga beläggningen innebär utmaningar för arbetsmiljö och undervisning, men medför också ett ökat behov av stabil och tillräcklig bemanning. Personalplaneringen måste därför balansera två motsatta behov: både neddragningar och omställningar i verksamheter med minskande underlag, och förstärkningar i de enheter där elevantalet växer och lokalerna är hårt belastade.

Samlat kräver utvecklingen en strategisk översyn av både lokaler och personalresurser för att säkerställa ändamålsenliga lärmiljöer och en hållbar organisation framåt.

2 Uppföljning av personalnyckeltal

Habo kommun har tagit fram ett antal nyckeltal inom området personal som bedöms viktiga att följa upp regelbundet. Dessa nyckeltal analyseras i fyra områden; sjukfrånvaro, personalomsättning, personalsammansättning och tidsanvändning.

2.1 Sjukfrånvaro

	Sjukfrv 1- 14 % ack Jan - Dec 2025	Sjukfrv 15+ % ack Jan - Dec 2025
Alla åldrar	2.5%	2.2%

Sjukfrånvaron i Habo kommuns kommunala verksamheter uppvisar under 2025 en lägre nivå för både kort- och långtid jämfört med totalnivåerna i kommunen. Den totala korttidsfrånvaron uppgår till 2,5 procent och långtid till 2,2 procent. Bland medarbetare yngre än 29 år noteras en något högre korttidsfrånvaro än genomsnittet, medan långtidssjukfrånvaron är markant lägre i denna grupp.

Förskolans sjukfrånvaro ligger på en högre nivå än övriga verksamheter. Korttidsfrånvaron uppgår till 4,0 procent (3,6 procent föregående år) och långtid till 3,9 procent (3,7 procent föregående år). Inom grundskolan är sjukfrånvaron lägre: korttid 1,8 procent (1,7 procent föregående år) och långtid 1,7 procent (1,9 procent föregående år). Dessa siffror visar att grundskolan har en stabil nivå i korttid samt en minskning i långtid jämfört med föregående år.

Den psykosociala belastningen i förskolans verksamhet påverkas av flera strukturella faktorer. Låg personaltäthet bidrar till en ökad arbetsbelastning, då färre vuxna behöver hantera fler simultana behov i barngruppen. Detta påverkar både arbetsmiljö och återhämtningsmöjligheter under dagen.

Även långa vistelsetider bland barnen medför att verksamheten behöver hållas stabil och aktiv under större delar av dagen, vilket ställer ytterligare krav på kontinuitet, planering och personalens uthållighet. Kombinationen av hög närvarotid hos barnen och begränsade personalresurser kan därmed förstärka den psykosociala belastningen och bidra till ökade sjukfrånvaronivåer över tid.

2.2 Personalomsättning

	2024	2025
Externa avgångar	-22	-30
Omsättning externt (%)	4.90%	6.52%

Personalomsättningen i Habo kommuns utbildningsverksamheter är överlag låg. Inom fritidshemmen uppgår omsättningen till 2 personer, vilket motsvarar en stabil bemanningssituation. Inom förskolan har totalt 6 personer slutat eller bytt tjänst, fördelat på 6 olika förskolor, vilket innebär en mycket begränsad omsättning per enhet. Grundskolan redovisar en omsättning på 18 personer, varav 1 rektor, 2 biträdande rektorer, 6 medarbetare på Alléskolan, och 5 på Hagaboda, där 1 av dessa var en pensionsavgång. Inom nämndadministrationen uppgår omsättningen till 3 personer.

Den sammantagna bilden visar att personalomsättningen fortsatt är låg och stabil, med huvuddelen av förändringarna fördelade på många mindre enheter, vilket minskar påverkan på verksamhetens kontinuitet.

2.3 Personalsammansättning

	2021	2022	2023	2024	2025
Antal tillsvidareanställda månadsavlönade	427	451	459	472	479
Antal visstidsanställda månadsavlönade	55	63	51	55	50

	Antal årsarbetare enl. ÖK	Genomsn. syss.grad, (%)
Tillsvidare	463.4	96.75%

Antal månadsavlönade har ökat med 6 personer sedan december 2024. Förändringen fördelar sig på:

Fritidshem 4 (Utökning tjänster ca 1,3 tjänst)

Förskola -6 (27 färre barn)

Anpassad grundskola 3 (fler elever)

Kansli 1

2.4 Tidsanvändning

	Timmar Jan - Dec 2025	Timmar Jan - Dec 2024
A ARBETAD TID	695 382.4	693 456.7
4 FYLLNADSTID	977.0	4 966.0
5 ÖVERTID	1 462.1	841.2
B FRÅNVARO	286 384.2	279 375.6

Under året har en förändring i EU-lagstiftningen, som innebär att fyllnadstid inte längre får användas, påverkat tidsanvändningen inom både förskola och grundskola. Denna regeländring har lett till en tydlig minskning av registrerad fyllnadstid och en motsvarande ökning av övertidstimmar.

För förskolan minskade fyllnadstiden från 1 420 timmar 2024 till 327 timmar 2025, medan övertiden ökade från 508 timmar 2024 till 642 timmar 2025. Motsvarande utveckling ses i grundskolan, där fyllnadstiden minskade från 1 128 timmar 2024 till 205 timmar 2025, samtidigt som övertiden steg från 130 timmar 2024 till 331 timmar 2025. Förändringen följer direkt av lagstiftningen och återspeglar övergången från fyllnadstid till övertid som primär resurs vid bemanningsbehov.

När det gäller frånvaro är mönstren stabila mellan 2024 och 2025 för både förskola och grundskola. Inga större förändringar kan noteras i sjukfrånvaron. Däremot fortsätter förskolan att uppvisa fler föräldraledighetsdagar än grundskolan, vilket följer samma mönster som tidigare år.

3 Verksamhetsutvecklingsmål och kvalitetsuppföljning

3.1 Uppföljning av verksamhetsutvecklingsmål

Kommunfullmäktige beslutar för varje mandatperiod om fokusområden för verksamhetsutveckling. För innevarande mandatperiod är dessa fokusområden; Enkel och tillgänglig service, Mod och innovation för effektiv resurshantering samt Attraktiv arbetsgivare.

Utifrån fokusområden för verksamhetsutveckling tar respektive nämnd fram verksamhetsutvecklingsmål kopplade till grunduppdragen för verksamheterna. Varje nämnd ska arbeta fram 4-6 verksamhetsutvecklingsmål där de önskar göra en markant förflyttning. Målen beslutas årligen av nämnden och vid behov kan mål alltså läggas till eller plockas bort under en pågående mandatperiod. Utöver de mål som är kopplade till fokusområdena kan nämnden besluta om ytterligare så kallade "egna verksamhetsutvecklingsmål".

3.1.1 Enkel och tillgänglig service

Fokusområde Enkel och tillgänglig service syftar till att Habo kommun ska vara en attraktiv kommun men nöjda invånare och till att stärka kommunens varumärke och förtroende. Kommunens invånare ska tillhandahållas en hög servicenivå, ett gott bemötande och snabba handläggningstider.

Verksamhetsutvecklingsmål	Bedömning
BUF har ett välfungerande processtöd i sina verksamheter	

Barn- och utbildningsförvaltningen har ett välfungerande processtöd. Ansvarsfördelningen är tydlig för var och en i respektive ansvarsområde och kommuniceras till berörda. Sårbarheten i verksamheten uppstår vid längre frånvaro av personal som inte är planerad. Detta verksamhetsmål anses kunna avslutas, dels utifrån Skolinspektionens kvalitetsgranskning med högt positivt betyg samt utifrån uppnådd effekt.

3.1.2 Mod och innovation

Fokusområde Mod och innovation för effektiv resurshantering syftar till att Habo kommun ska ha en kostnadseffektiv verksamhet för att säkerställa största möjliga nytta för pengarna och att använda resurser på bästa sätt i relation till våra invånare. Organisationen ska t ex våga använda ny teknik för att skapa en bättre verksamhet med samma eller mindre resursåtgång.

Verksamhetsutvecklingsmål	Bedömning
Tillgängliga lärmiljöer	
<p>Vi ser utmaningar gällande att skolmiljön inte kan ge det stöd som alla elever behöver, vilket kan visa sig genom mer eller mindre omfattande skolfrånvaro. Då skolfrånvaron också ofta leder till låg måluppfyllelse är detta ett väsentligt område att fortsatt fånga upp i tillgänglighetsarbetet. Vi har medvetet valt att först fokusera på den fysiska lärmiljön eftersom den är avgörande för att skapa grundläggande förutsättningar för lärande. Kompetensutvecklingen som genomförts och som fortsatt planeras inför kommande läsår förväntas bidra till ökad kompetens om hur vi pedagogiskt kan använda den fysiska lärmiljön för att underlätta lärande.</p> <p>Gemensam målformulering finns som grund för pågående förbättringsarbete inom alla enheter: "Alla enheter arbetar aktivt och systematiskt för att skapa tillgängliga lärmiljöer för alla barn och elever". Ett förtydligande gällande vad vi menar med tillgänglighet är att möjliggöra för alla barn och elever att kunna vara där de förväntas vara och kunna göra det de förväntas göra, och därigenom ges förutsättningar som leder till utveckling och lärande.</p> <p>Gemensamma möten för rektorer på torsdagar har innevarande läsår inrymt avsatt tid för strategiskt arbete för Tillgängliga lärmiljöer. Syftet för denna avsatta tid är att skapa förutsättningar för att gemensamt driva vårt strategiska utvecklingsarbete framåt utifrån delaktighet, inflytande och ansvarstagande genom kollegialt lärande.</p>	

3.1.3 Attraktiv arbetsgivare

Fokusområde Attraktiv arbetsgivare syftar till att Habo kommun ska ha medarbetare med hög kompetens för att kunna erbjuda kommunens invånare den bästa servicen. För att säkerställa detta krävs bland annat engagerade och nöjda medarbetare, en låg personalomsättning och låga sjuktal. Det ska ses som attraktivt att arbeta inom Habo kommun.

Verksamhetsutvecklingsmål	Bedömning
Medarbetare som uppfattar sin arbetsmiljö som god	

Styrkor och svagheter – Medarbetare uppfattar sin arbetsmiljö som god

Medarbetarenkäten som gjordes i slutet på året visar mycket goda resultat på samtliga nio frågeområden för barn och utbildningsförvaltningen med ett totalt medelvärde på 4,3 i en 5-gradig skala. 460 av 495 medarbetare har svarat vilket ger en svarsfrekvens på 93% . Föregående mätning låg det totala medelvärdet på 4,2.

Medarbetarenkäten visar att arbetsmiljön inom Barn- och utbildningsförvaltningen kännetecknas av starka resultat, högt engagemang och en positiv syn på arbetets meningsfullhet. Trivseln i arbetslagen är mycket hög och medarbetarna upplever att både kollegialt stöd och ledarskap fungerar väl. Detta utgör en stabil grund för att fortsätta utveckla våra verksamheter och säkerställa kvalitet för barn och elever.

Resultaten pekar samtidigt på några viktiga utvecklingsbehov. Arbetsbelastningen upplevs periodvis som hög, och möjligheten att påverka beslut i det dagliga arbetet kan stärkas. Även lönerelaterad återkoppling framstår som ett område som fortsatt behöver prioriteras.

Sammantaget visar resultaten att Barn- och utbildningsförvaltningen står stark, men att uthållighet i arbetsmiljöarbetet är avgörande för att långsiktigt säkra en hållbar kompetensförsörjning, god kvalitet och fortsatt attraktivitet som arbetsgivare.

3.1.4 Verksamhetens egna verksamhetsutvecklingsmål

Utöver de verksamhetsutvecklingsmål som kopplats till fokusområden kan förvaltningarna välja att arbeta fram andra verksamhetsutvecklingsmål. Dessa rapporteras i detta stycke.

Verksamhetsutvecklingsmål	Bedömning
---------------------------	-----------

3.2 Kvalitetsuppföljning

För att säkerställa en god kvalitet i verksamheten ska respektive nämnd identifiera kritiska kvalitetsfaktorer för sina verksamheter. Kvalitetsfaktorerna bevakas och följs upp med hjälp av kvalitetsindikatorer och respektive förvaltningschef ansvarar för att rapportera avvikelser i de kritiska kvalitetsfaktorerna till nämnden. Kritiska kvalitetsfaktorer identifieras inom de fyra olika perspektiven; Målgruppsperspektivet, Verksamhetsperspektivet, Medarbetarperspektivet och Ekonomiperspektivet. Analyser och slutsatser gällande avvikande kvalitet ska följas av åtgärder som behöver vidtas för att tillse att kvalitet uppnås.

3.2.1 Verksamhetsperspektivet

Inom verksamhetsperspektivet ska kvalitet och effektivitet i verksamheten och processerna säkerställas.

KKF Kritisk kvalitetsfaktor	Bedömning
Ändamålsenliga lärmiljöer	
<p>Ändamålsenliga lokaler ger möjlighet att anpassa och utforma undervisningen för att kunna möta varje elevs behov. Lokaler som är tillgängliga för barn med särskilda behov och som stödjer differentierade arbetssätt är avgörande för tillgänglighet och inkludering. Vi ser också att problematisk skolfrånvaro ställer stora krav på att utforma ändamålsenliga lokaler för att kunna möjliggöra stöd i 3 nivåer. Det finns nu framtaget ett underlag för att systematiskt och regelbundet inventera huruvida våra lokaler är ändamålsenliga. Detta underlag är framtaget i samverkan med elevhälsans professioner samt utifrån hittills genomförd kompetensutveckling gällande tillgängliga lärmiljöer.</p> <p>En utmaning är att de olika enheterna har skilda förutsättningar för ändamålsenliga lärmiljöer beroende på lokalernas utformning och möjligheter. I vissa fall kan en stor utmaning gällande att skapa ändamålsenliga lokaler vara trångboddhet, lokalfrågan för den anpassade grundskolan utifrån behov och ökande elevantal är ett sådant exempel. För denna verksamhet är det i allra högsta grad angeläget att snarast möjligt kunna erbjuda ändamålsenliga lokaler utifrån verksamhetens särskilda behov.</p>	

3.2.2 Målgruppsperspektivet

Inom målgruppsperspektivet ska kvalitet och effektivitet utifrån medborgarnas perspektiv säkerställas.

KKF Kritisk kvalitetsfaktor	Bedömning
Ledning och stimulans	
<p>Tillgänglighetsarbetet i förskolan och skolan syftar till att alla barn och elever, utifrån sina behov, ska ges den ledning och stimulans som krävs för att utvecklas utifrån läroplanens mål. Utifrån detta ser vi att stödinsatser för ökad tillgänglighet behöver utformas på olika nivåer:</p> <p>- Nivå 1: Genom ledning och stimulans för ökad tillgänglighet inom klassrummet/gruppens ram för alla elever oavsett färdighets- och kunskapsnivå.</p>	

- Nivå 2: Då detta inte är tillräckligt stöd kan tillgänglighetsarbetet också innefatta relevanta stödinsatser utanför gruppen/klassrummet inom ramen för särskilt stöd. Utöver detta har skolorna möjlighet att ansöka om internt resursbelopp vid extraordinära och elevspecifika insatser. Vi har kunnat se att fördelning av dessa medel för särskilt omfattande stödinsatser har fallit väl ut. En förtydligad rutin för tilldelnings och utvärderingsprocess av ansökningsbart internt resursbelopp är framtagen.

- Nivå 3: Behov kvarstår att utveckla tillgänglighet genom stödinsatser som organiseras utifrån en resursenhet i Habo kommun till elever där det genom utredning framgår att stödbehov är så pass omfattande att dessa behöver ges utanför skolenheten.

De ämnen som fortsatt kommer stå i fokus gällande ledning och stimulans är matematik, svenska och svenska som andraspråk. Dessa ämnen står i fokus för det fortsatta arbetet inom ledning och stimulans, då dessa ämnen har lägst betygspoäng. En planerad satsning på kompletterande lärverktyg som stöd för ökad ledning och stimulans i dessa ämnen kommer ske genom Magma (matematik) samt Begreppa (svenska och svenska som andraspråk).

3.2.3 Medarbetarperspektivet

Inom medarbetarperspektivet ska kvalitet och effektivitet utifrån kompetens, medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö säkerställas.

KKF Kritisk kvalitetsfaktor	Bedömning
Kompetens	
Arbetsmiljö	

Habo kommun har fortsatt mycket hög lärarbehörighet. Vid senaste mätningen hade 94.8 procent av lärarna i grundskolan pedagogisk högskoleexamen, vilket är fjärde högst i landet. Förskolan i kommunal regi hade 77 procent förskollärarlegitimerade pedagoger, näst högst i landet. Den höga behörigheten är en viktig faktor bakom elevernas goda gymnasiebehörighet över tid.

Personaltäthet: Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan , kommunal regi 5,6 barn per årsarbetare . Lägst personaltäthet i länet. I gruppen liknade kommuner förskola (Liknande kommuner förskola är avsedd för kostnadsjämförelser. Bygger på viktningen referenskostnad 70 % och befolkning 30%.) har 5 av 7 kommuner högre personaltäthet än vad vi har. Knivsta som har lägst personaltäthet i den kommungruppen har enbart 36% behöriga förskollärare. Den höga lärarbehörigheten i Habo kommun är en kvalitetsfaktor men medför samtidigt högre personalkostnader. Behöriga och legitimerade lärare har högre lön än obehöriga. De har ofta längre erfarenhet, vilket också ger högre lönekostnader. Kommunen kan ha fler tillsvidareanställda och mindre andel visstid/vikarier. Det kan finnas högre kostnader för kompetensutveckling

3.2.4 Ekonomiperspektivet

Inom ekonomiperspektivet ska kvalitet och effektivitet utifrån god ekonomisk hushållning säkerställas.

KKF Kritisk kvalitetsfaktor	Bedömning
Kvalitet och effektivitet utifrån god ekonomisk hushållning.	
<p>Verksamheten har haft en stabil ekonomisk utveckling över tid. Budgeten har varit i balans de senaste fem åren, och uppföljningen visar på god budgetföljsamhet i samtliga verksamheter. Avvikelse har hanterats löpande och inom ramen för fastställda rutiner, vilket har bidragit till en fortsatt god ekonomisk kontroll.</p> <p>Hantering av riktade statsbidrag fortsätter dock att innebära utmaningar. De statsbidrag som erbjuds är ofta kortsiktiga, starkt villkorade och förändras från år till år, vilket försvårar långsiktig planering och framförhållning i verksamheterna. Trots detta har de statsbidrag som varit aktuella under året sökts, administrerats och följts upp enligt gällande riktlinjer, och redovisningar har lämnats in i tid.</p> <p>Sammantaget präglas ekonomin av en stabil grund genom god budgetdisciplin, samtidigt som osäkerheten kring riktade statsbidrag skapar en fortsatt utmaning i planeringen framåt.</p>	